

— **Gasilno društvo v Spodnji Šiški** priredi v nedeljo dne 1. julija t. l. slavnost blagoslovljenja novega gasilnega hrama in brizgalen. Slavnost, h kateri pridejo tudi druga gasilna društva, obseza sv. mašo, spreved. slavnostno blagoslovljenje, pozdrav župana, vaje gasilcev in veliko popoldansko veselico pri Koslerji, pri kateri svira vojaška godba.

— **Po vodi z Dunaja v Trst.** Trgovinsko ministerstvo je vpok. ruskemu dvornemu svetniku Uno pl. Benningenu na Dunaji dovolilo, da sme izvrševati tehniška pripravljalna dela za plovitbeni prekop, ki bi vezal Dunaj s Trstom in vodil tudi preko Ljubljane

— **Orožniška postaja** v Podkraju v postojinskem okraju se premesti v Col (Podvelb) v istem okraju.

— **Poštne vožnje iz Novega mesta.** Z dnem 1. je prenehala vožnja pošta iz Novega mesta do Litije in Grosupljega. V Metliko odhaja pošta iz Novega mesta ob 10. zjutraj in odhaja nazaj ob 4 popoldne; v Kostanjevico-Krško odhaja ob 3. uri 50 minut zjutraj in ob 3. uri 40 minut popoldne in dohaja od tam ob 11. uri 45 minut zjutraj in ob 8 uri zvečer; v Toplice odhaja ob 10. uri zjutraj in ob 3. uri 45 minut popoldne ter dohaja nazaj ob 4. uri popoldne in ob 9. uri zvečer.

Povodenj.

Strašna poročila prihajajo o povodnji z Ogerskega, Galicije, Šlezije in jednega dela Prusije. Tako je voda preplavila slavno ogersko kopališče Pistyan, kjer se je zdravilo mnogo tujcev. Voda je prišla v hiše in mnogi bolniki so si le s težavo pomagali v višja nadstropja. Kakih 100 hiš se je v Pistyan-u podrlo. Le jedna ulica je ostala nepoškodovana, ker so prebivalci te ulice hitro napravili velike nasipe in tako povodenj odvrnili. Vsled tega je pa voda še huje nastopala v drugih ulicah. Stolni sodec je zaradi tega že bil ukazal, da se podere nasip, ali so se mu ljudje ustavili. Kopališče je močno poškodovano, v veliki nevarnosti so bili obiskovalci gledališča, ker je voda jela pritekati v Taljin hram mej predstavo. Ko se je voda nekoliko poglela, so skoro vsi kopališčni gostje odpotovali, drugam si iskat zdravja.

Strašno je ob Vagi. Tako je v Trenčinu skoro vse poplavljenno. Pa blizu 2 metra visoko stoji voda v hišah. Noč in dan jo trombajo iz hiš. Škoda je grozno velika. V vasi Žabinec se je podrlo 5, v vasi Oreho pa 3 hiše. Jeden lovec je utonil, ko je hotel rešiti svojo živino. Pri Nimnici je voda 65 metrov na dolgo pretrgala nasip in vse poplavila. Vaga je odnesla polno stavbenega lesa in drv. Nekateri lesni trgovci imajo do 40.000 gld. škode. Od vseh krajev prihajajo poročila, da so ljudje utonili. V Bohusztlaviczu je utonila neka kmetica, v Turni pet mesecev star otrok, v Bierocu neki kmet, pri Predmerju so utonili štirje plavilci.

V Szeredu je voda prestopila nasip in poplavila vse mesto. Štiri hiše so se podrle, a več družih se je pa bati da se poderó. V vasi Zillard-Sellye je podrlo se 11 hiš, v Drakoczu in Madoraczu pa 5 hiš, v Beregszegcku se je podrlo tudi več hiš in trije otroci utonili, v Vag Szerdakelyju se je podrlo pet hiš in utonilo 14 volov in 800 ovac. Ves komitat Lipto je preplavljen. Koliko se je v posameznih krajih hiš podrlo, koliko voda odnesla raznih stvari, živine in ljudij potonilo, se še sedaj ve-

deti ne more. Pet železnic na Ogerskem je moralo ustaviti promet. Pet vlakov je ustavilo, da niso mogli ne naprej, ne nazaj. Mnogo mostov še voda podere. Na desetisoče oral njiv je popolnoma uničilo.

Ravno tako so tudi v Galiciji in Šleziji vode poplavile mnogo sel, posebno so okraji Novega Sonča vse vasi pod vodo. Pri Wolovicah je voda pretrgala nasip in nakrat je bilo 150 hiš poplavljenih. Pijonerji in prebivalci povsod pridno delajo, da ohranijo jezove.

V Prusiji sta Odra in Visla pristopili bregove. Mesto Ratibor je poplavljenno. Vode neso mrtvo živino in množine sena. Vojaki tudi povsod popravljajo nasipe.

V Šleziji so štiri reke izstopile in posebno uničile mnogo polja.

Nesreča v Karvinu.

V premogovnikih se večkrat nabere neki plini, kateri se užgo, ako niso dovolj pomešani z zrakom in pridejo s kakim ognjem v dotiko. Ti škodljivi plini nastajajo, kjer je premog, povsod v zemlji ob enem s premogom, so posledice pretvarjanje organskih snovij. Nahajajo se v zemlji mej premogom in to premogokopi odkopljejo kakor plast premoga, večkrat z veliko silo vre iz zemlje. Posebno je v šleških premogovnikih jako mnogo tacihi plinov. Mnogo nesreč se je zgodilo že vsled tega, da so se taki plini užgali.

Državna in rudniška oblastva jako skrbijo, da preprečijo take nesreče. Vpeljale so se posebne priprave, ki kažejo, koliko je tacihi plinov se nabralo v jamah, posebne naprave so za prevetrovanje jam. Strogo je prepovedano premogokopom kaditi v jami, še celo užigalnih klinčkov ne smejo jemati seboj. Posebne svetilnice so jim napravili, čez katere je železna mrežica, da plame s plini ne pride dosti v dotiko, ali žal vse te previdnostne naredbe ne morejo preprečiti silnih nesreč.

Tako so se užgali plini dne 10. decembra 1880. v premogovniku Peny Graig Colliery v južnem Walesu in je nekaj nad 100 ljudij zgubilo življenje. Leta 1860. tudi že v južnem Walesu v premogovniku Risca Colliery jednaka nesreča zahtevala 130 človeških žrtev, nekaj let pozneje so v Hartleyu 204 ljudje na ta način našli smrt. 195 premogokopov je bilo mrtvih, ko so se bili užgali plini v Ceaham Colliery dne 7. septembra 1878. Posebno strašna je bila nesreča dne 12. dec. 1866., ko so se v Oaksu Collieryju vžgali v premogovniku plini. Nič manj, kakor 361 ljudij je bilo mrtvih. Dne 6. marca 1885. je pa v Karvinu v Janezovi jami pri jednaki nesreči 110 ljudij zgubilo življenje.

Manjše take nesreče se pa dogajajo vsako leto po večkrat in tudi mi smo v svojem listu že večkrat poročali o njih.

Jednaka nesreča se je prigodila minoli četrtek v Karvinu v Janezovi in Frančiškini jami, ki sta lastnina grofa Larischa. Premogovnik grofa Larischa je jeden najstarejših. V njegovih jamah izkoplje se vsako leto nad 7

milijonov meterskih centov premoga. Plini se v teh jamah zbirajo v taki množini, da se je že večkrat naglašalo, da bi se moralo pustiti o njem vsako streljanje s smodnikom, da se ne užgo plini in priporočalo jedino kopanje premoga. Lastniki so se tem vedno upirali, ker bi s tem dobivanje premoga tako podražilo, da ne bi mogli konkurirati z drugimi premogovniki. Kako se je sedanja nesreča pripetila, se ne ve, ali sodi se, da najbrž s streljanjem.

Ob deseti uri zvečer so se vneli plini v Frančiškini jami z močnim pokom. Vedelo se je takoj, da se je pripetila nesreča. Takoj so nekateri uradniki z delavci hiteli na pomoč. Ker se je kmalu ponavljal drugi pok in je v jami začelo goreti, niso mogli jih dosti rešiti. Le z veliko težavo so spravili nekaj nesrečnežev mrtvih ali ranjenih na površje. Kako težavno je bilo reševanje, kaže to, da se je pri rešitvenih delih ponesrečilo 35 oseb in sicer 25 smrtno. Ponesrečil se je mej drugimi tudi rudniški asistent Ratzel, mlad, odločen in nadarjen mož.

Rešitvena dela vodil je sam vršbeni vodja, Kokout, ko je pa bil prisiljen proti jutru vse delo ustaviti, ker je videl, da se razpoki vsled vžiganja plinov ponavljajo, ogenj se vedno širi. Ponesrečenci so tako že vsi mrtvi in bi le ljudje sami se spuščali v smrtno nevarnost, ko bi nadaljevali rešitvena dela. Ukazal je torej, da se Janezova in Frančiškina jama, na kateri se je raztegnil požar, zadelati, da se bode ogenj pogasil, ko mu manjka vsega zraka. Mrlič, katere so privlekli iz jame, so bili hudo pobiti in osmojeni, ker jih je vsled razpoka vrglo k stenam. Zdravniki vendar mislijo, da so se največ zadušili. V bolnicah je okrog trideset ranjencev, kateri pa tudi vsi ne ozdravijo.

Kakor se je konstatovalo je pri tej katastrofi 235 ljudij zgubilo življenje in mej tem jih je 139 oženjenih, ki imajo okoli tisoč otrok. 3500 ljudij zgubi za več mesecev delo. Grof Larisch je odredil, da delavci dobivajo polovico plače, dokler se delo ne začne. Vdovam je ukazal precej izplačati po 50 gld. in potem bodo pa od premogovnika dobivale po 42 gold. na leto, otroci pa po 12 na leto do svojega 14. leta. Poleg tega dobe vdove na leto še po 50 do 60 gld. iz rudarske bratovske skladnice, in sirote po tretjino tega zneska. Koliko je škode, se pa sedaj še ne da določiti, ali gotovo je, da je škoda ogromna. Določiti se bode še le dalo, ko se na novo začne delo, ako se bode vedelo, kaj je vse uničil ogenj in koliko časa je moralo biti delo ustavljeno. Tudi ni verjetno, da bi se dalo dognati, na kakšen način je nastal požar, je li kak delavec se kaj zagrešil, ali zadeva krivda samo vodstvo, ali je pa sploh nesreča taka, da bi se ne bila dala na noben način odvrniti.

Dvorno življenje v Srbiji.

Mladi kralj srbski Aleksander vsprejme vsako jutro po zajutru dvornega maršala, prvega pobočnika in svoje kabinetne tajnike, da mu poročajo o vseh tekočih stvareh. Kralj rad rešuje važnejše stvari sam, daje potrebne

ukaze in čita došle časopise. Po 10. uri vsprejme ministre in druge osebe, ki se oglasijo k avdijenciji.

Od kar je kralj premenil ustavo, kar je napravilo dober vtis pri premožnejšem prebivalstvu po deželi, kralj tudi skoro vsak dan vsprejema došle deputacije iz raznih okrajev. To je težaven posel. Odgovarjati mora na nagovore in v svojih odgovorih se kralj navadno dotiče najrazličnejših gospodarskih in političnih vprašanj. Po teh avdijencah se kralj preobleče. Dosedaj je imel polkovniško ali pa generalsko uniformo, sedaj pa v civilni obleki vsprejema politike, vojake in učenjake. Ministri imajo nalog, da natančno pouče kralja o stvareh, o katerih poročajo. Posebno se mladi srbski kralj zanimlje za finance. Finančni minister Vukašin Petrović mora svoje predloge obširno utemeljiti.

Točno ob jedni je kosilo v majhni jedilnici stare palače, kjer stanujeta sedaj oče in sin. H kosilu navadno kralj povabi kacega ministra, ali pa druge politike in goste, katere je poprej vsprejel v avdijenciji. V tej jedilnici je bil lani kralj dal zapreti regenta. Pogovore pri jedi vodi kraljev oče Milan, ki več govori, nego je. Po kosilu pojmeta oba kralja v velik salon, kjer se jedno ali dve uri pogovarjata z gosti. Pri tej priliki se razpravljajo vsa važnejša dnevna vprašanja, ki se ne tičejo le politike, temveč tudi slovstva, umetnosti in znanosti. Kralj Milan kaže pri tem malo nervoznost, vedno kadi cigarete in s svinčnikom riše podobe na papir. Opaža se pa vendar, da ni več tako razburjen, nego je bil prejšnja leta. Sin govori z očetom spoštljivo, oče je s sinom jako prijazen.

Ob štirih gre kralj na vrt ali pa pojde v bližnji Topčider. Ministerski sveti bili so prejšnje čase v ministerstvu vnanjih stvari, sedaj so pa redno v kraljevi palači. Predseduje jim kralj sam in se jako zanimlje za razprave. Pa tudi sicer vedno kralj dosti občuje z ministri, ki imajo vedno svoboden vstop k njemu. Poučen je v vseh zadevah v deželi. Tako morajo vsak dan poročati kralju, kako kaj prihajajo davki.

Ob sedmih zvečer je večerja, h kateri se zopet povabijo državni dostojanstveniki. Po večerji včasih gre v gledališče ali pa na kak ples. Spat pojde kralj še le o polnoči.

To jednostavno življenje se pri srbskem dvoru malokdaj kaj premeni. Samo kake vojaške parade, slovesne pojedine ali pa veliki vsprejemi kaj premene ta red. Veliki slovesni obedi so pa v prekrasni dvorani novega dvora. K takim obedom povabi se večkrat nad sto oseb. Sploh se pri srbskem dvoru jako gleda, da ostane kralj v vedni dotiki z narodom. Te lepe patrijarhalične navade se je vedno držal kralj Milan in drži se je tudi novi kralj Aleksander. Ta navada pa tudi vzdržuje Obrenovice na srbskem prestolu, če tudi jim nedostaje marsikake vladarju potrebne lastnosti.

— Mati hrvaškega bana Khuen-Hedervarya je umrla v petek na gradu Nuštar. Imela je 71 let.